

(Részlet A hitelmilliomos című kisregényből)

A férfi lézengett a szobában, sorra megérintette a tárgyakat az íróasztalán, majd a sarokban, mozdulatlanul ülő nőhöz lépett:

– Nagyon szép. A régi kis játszmáid, érzelmi zsarolásaid. Megint nem válaszolsz. Persze, mit is várhatnak?

A nő karja egy parányit elmozdult a karfán.

– Nos, jól van, akkor elmagyarázom még egyszer. Talán most jobban megérted, és ez a fennhéjázó, gőgös arckifejezés eltűnik az arcodról. Szépen sorjában, kezdem is.

Megállt a nővel szemben, megkapaszkodott a cseresznyefa íróasztal szélében a bal kezével, a jobbal gesztikulálni kezdett:

– Azért jöttünk el a fővárosból, mert az ottani élet az idegeimre ment. Egyszerűen szétszabdalta az alkotói lendületemet az a sok sznob, vagy egyszerűen érzéketlen, tuskó ember. Minduntalan zaklattak, képtelen voltam kiteljesedni. Itt Vércseligeten, csend van az idő lassan, normális mederben folyik, nem igyekszem beletuszkolni egy napba két napi teendőimet. Még ma nekilátok a regényemnek. Kétségkívül óriási robbanás lesz. Egy kataklizma. A regény vázlatát már a fejemben összeállítottam, le nem merem írni, nehogy ellopják az eredeti ötleteimet, de minden részletet akkurátusan kidolgoztam. A munkafázis alatt, pedig alakulni fog, változtatok rajta, ahol szükségesnek ítélem. Nem dolgozom parafa táblán, hogy a szereplőket feltűzőm, mint a legyeket a gombostűkre, most éppen a nappaliban tartózkodik öt személy, a konyhában három. Egy vérbeli írónak nyomon kell követnie a szereplői mozgását, nem lehet csak úgy tárgyasítania őket, ők elvégre a megelevenedett képzelet termékei. Ez eredeti, beteszem az első fejezetbe. Nem ülsz kényelmetlenül?

Odalépett a nőhöz, és megigazította a lábán a pokrócot. Finoman körbevezette a vádliján, hogy minden felületet betakarjon.

– A regény írására maximum, de komolyan is gondolom, öt teljes napot szánok. Jack Kerouac, talán már hallottál róla, a hippo nemzedék írója, két hét alatt írta a regényeit. Várj, meg is nézem.

Odalépett a könyvespolchoz és levette az angol nyelvű regényt, kinyitotta a papírfedelet, és olvasni kezdte az angol szöveget, majd nyomban fordította is:

– 1922-ben született, nagy hatással volt rá Hemingway is, többek között, de a saját stílusát akarta kifejleszteni, amit spontán prózának nevezett. Ez az! A saját, csak rám jellemző, megingathatatlanul ötletgazdag, és sokkoló, hangsúlyozom, sokkoló irányvonalat fogom képviselni. Ez lesz a védjegyem, mint Salvador Dalínak a meghökkentő képek, a több szemszögből értelmezett és leképzett valóság. Ahogy így neked beszélek, egyre jobban megvilágosodnak a dolgok az én számomra is. Inspiráló hatással vagy rám. Iszom egy kis kávé, ne ingasd a fejed, tudom, hogy ez már a harmadik és csak reggel nyolc óra van, de ébren kell tartanom magam. Hosszú munkanap áll előttem. Még kifejtem neked a regény és a terveim főbb vetületeit, lehet, hogy nem ez a legjobb szó rá, de mindegy, aztán megyek is dolgozni.

Ellépett az íróasztal elől, tenyere nedves lenyomatot hagyott a fényesre polírozott fán. A kis konzolasztalhoz igyekezett, melyen egy nádbetétes, merev tálcán egy sárga termosz és egy

fehér, kerámia csésze árválkodott. Lecsavarta a termosz tetejét, oldalra megdöntötte, és kissé sután beleegyensúlyozta a száját a csésze üregébe. Egy bőkezű duplát mért ki magának, aztán fújdogálni kezdte, és a sarokban ülő nő elé oldalazott:

– Nincs információ, lehet, hogy csak én emlékszem, hogy két hét, mindenesetre valószínűtlenül csekély idő alatt írta meg remekműveit a hippi nemzedék életéről, folytonos utazgatásairól.

Természetesen, én is belátom, hogy öt nap alatt nem tudom legépelni, négyujjas módszerrel lehetetlenség, de rámondani a magnóra korántsem kivitelezhetetlen feladat. Mit szólsz?

A nő most is áthatolhatatlan szótlanágba burkolózott, meg sem rezdült.

– Kezdesz az agyamra menni! Mi a bajod? A gyerek jó kezekben van, csak azt az egyet kértem tőled, hogy egy pár napig zárkózz be velem, és legyél a múzsám, az őrangyalom, a segítőm! Miért olyan óriási óhaj mindez? Egy rövid, csonka hétre elvonulunk az emberek zavaró jelenléte elől, hogy ne őrijtsen engem, ahogy fontoskodásukkal mindig kiszorítják a térből a helyet a maguk számára, ezáltal elvesznek belőle, mozgásukkal, beszédükkel energiát rabolnak el előlem!

Ahogy megfújta a kávé, egy parányi csepp kiszökött a csészeből és a kerámia oldalon lefelé kezdett gördülni. Hüvelykujjával végigsimította a poharat, felfogta a cseppecskét, majd lenyalta az ujjáról.

– Látod, te is pont így akartál elillanni, nem segíteni, elárulni! Ilyen óvatosan, hogy hátha nem veszem észre, egyik pillanatban még a felszínem lebegtél, egy másikban már szöktél előlem... És mire vezetett mindez? Ugye, már te is belátod?

Visszavitte a csészét a tálcára, majd egy kiszámíthatatlanul gyors mozdulattal megpördült a sarkán és farkasszemet nézett a nővel:

– Mindig is gyanakodtam, nekem a véremlében van a gyanú. Sztálin lánya írta az apjáról, hogy az utolsó időben már senkiben sem volt képes hinni, és rettegett tőle, hogy elárulják. Ezért vitte véghez rettentő tisztogatásait a vezérkarában is. Ha te is olvastad volna az általam befejezett könyveket, ha csak egy kis érdeklődést tanúsítottál volna irányomban, akkor rájöttél volna, hogy az íróvá váláshoz milyen stációkon kellett keresztül mennem. Akkor jobban támogattál volna, nem állítom, hogy teljes mellszélességgel, de talán éreztetted volna velem, hogy bízol a sikeremben és hiszel az álmomban.

Megkerülte az íróasztalát és kihúzott egy fiókot. Régi fajtájú, rendőrségen használt diktafont vett elő, ellenőrizte az elemet benne és próbafelvételt végzett:

– Egy, kettő, három, mikrofonpróba.

Visszatekerte a szalagot, és egy kis sercegéstől eltekintve megfelelőnek ítélte a hangminőséget.

– Gyere drágám, átkísérlek egy másik szobába, mert itt zavar a jelenléted. Tudod, több síkon is kell gondolkoznom, az élő anyag birodalmában, a szellem birodalmában, majd máskor elmagyarázom. Sajnos soha nem voltál igazán fogékony a spirituális dolgokra. De nem baj, így szerettelek.

A karosszék mellé érve, átfogta a nő derekát és felsegítette, közben a lábáról lefejtette a takarót.

– Kezdesz megmerevedni. Mondhatnám, hogy csak lazán, de nem szeretem az ízléstelen, morbid vicceket. Egy férfinak legyen stílusa, ez a vezérelvem. Még egyszer elolvasom a törvényszéki vizsgálatok képes útmutatóját a hullák oszlásáról, nem emlékszem pontosan, hogy mikor is kell zsákba tegyelek. Tudod, nem szeretném, ha ide vonzanád a rendőröket, hogy úgy mondjam, a kipárolgásoddal. Gyere szépen, átmegyünk a kisebb szobába, hálószoba ugyan, de nem fogom használni. Ne félj, nem foglak a házastársi kötelességeidre figyelmeztetni,

ezúttal nyugodtan alhatsz. Most sokkal fontosabb dolgom akadt, végre elkezdem a könyvet. Csupa nagybetűvel!

Magához szorította az alig ötven kilós nőt és könnyedén megemelte. A legenyhébb erőfeszítésébe sem telt, hogy átemelje a küszöbön és a cseresznyefával bebútorozott könyvtárszobából ruganyos léptekkel távozva, áthaladjon az előszobán, majd a hálóban elhelyezze a feleségét a hintaszékben.

Az ajtóból visszaintett neki, majd gondolt egyet, eléguggolt, és meglökte a hintaszéket. A nagymamák korában is ósdi darabnak számító szerkezet nyikorogva meglódult és működésbe lépett. Nézte az asszonyt, lecsukott szemeit, majd még egyet taszított a fa alkalmatosságon. Amikor már eleget gyönyörködött benne, lekezelően megpaskolta a kézfejét és fontossága teljes tudatában elhagyta a szobát. Hangtalanul húzta be maga után az ajtót, mintha nem akarná felébreszteni, mintha csak egy bódult álomba ringatta volna.

Az irodára rátelepedett a tespedtség és az unalom ragacsos levegője, még a ventilátor is megállt, mintha képtelen lenne megbirkózni az áthatolhatatlan anyaggal.

Éva, a szerkesztőségi titkárnő forgatta a pléh tolltartót, és egy másik szögben helyezte maga elé. Odaintette Leventét, és a kezébe adta, hogy ő is megcsodálhassa.

– Még csak nyolc éves, és nézd már mennyire kreatív gyerek! Körberagasztja papírral, gyönyörűeket rajzol rá, majd néhány fényképét is ráteszi! Eltakarja az eredeti mintát, hogy csak nekem, kizárólag nekem készítsen ajándékot! – lelkesedett.

A fiatal férfi megértően hümmögött:

– Valóban ügyes gyerek. Csak nehogy az iskola kioltsa az alkotó készségét.

Éva visszavette a kezéből a tolltartót és kissé sértetten felelt:

– Majd járatom művészeti szakkörbe, hogy mást is tanuljon, ne csak a tananyagot. Túlórázom. Ezt a lepratelepet is csak a kedvéért viselem el, elhiheted.

Levente kiegyenesedett, majd rádobta magát a szomszédos asztal mögött árválkodó székre.

– Igen, mióta egyedül vagyunk, hat ember helyett kell helyt állnunk. És még örülhetünk is, hogy minket még nem tessékelt ki az ajtón. Apropó, elárulta, hogy hová utazott?

Éva kiemelgette a tollakat a gyereke által készített tolltartóból, és sorra megfordította őket, hogy a hegyük álljon felfelé. Elhúzta a száját:

– Sosem mond semmit. „Kreatív” szabadságra megy, ezt hangoztatta. A hideg futkosott a hátamon, mert a múltkor egy ilyen három hét után hozakodott elő a regényével. Diktafonra mondta rá, éjjel otthon kettőig gépeltem, persze plusz pénz nélkül, mondanom sem kell. A gyerek elől vettem el az időt, őt fosztottam meg a programoktól, még hét végén is. A legjobb képességeim szerint írtam le a szöveget, krákogásait, újrafogalmazásait leszámítva, nagy nehezen kihámoztam a lényegét. Nem kevés nehézséggel. Utána meg, amikor leadtam, és ő korrektúrázta, olyan arccal közlekedett, mintha megöltem volna egy családtagját.

Összekészítettem a holmimat egy műanyag zacskóba, mert attól féltem, hogy másnapra nem lesz állásom. De munkaidő után behivatott, és elmeorvosokat megszégyenítő arccal és

hanghordozással olyan megalázó módon oktatott, hogy sírógörcsöm támadt. Rosszabb volt, mintha kitett volna. Aztán megpaskolta a kézfejemet, mint egy élemedett korú szatír, aki a kővé dermedt diáklány rémületén mulat, és atyaián biztatott:

– Egy kicsivel több odafigyeléssel talán kevesebb hiba akadt volna ezen a cudar papíron. Nem gondolod?

Meg sem várta a választ, elém tette a vörös tintával sűrűn bekarikázott és többszörösen aláhúzott kétszáz oldalas kéziratot és intett, hogy távozzam. Mint a főurak az inasnak. Kifelé hessegető kézmozgatással.

Levente egyetértően bólogatott, és jobbra-balra forgatta magát a karosszékekben:

– Elhiszem az utolsó szóig, hiszen mindig is lekezelt bennünket. A buddhizmus szerint, az arrogancia, a gőg, amit le kell küzdenünk, ha boldog életet szeretnénk. De nem tanult az általa szerkesztett, spiritualitást hangsúlyozó könyvekből. Egy mákszemnyit sem.

– Szerinted mit kezdjünk az új szerzővel, aki ma délután érkezik vidékről, hogy aláírja a szerződését? Mondjuk meg neki az igazat a kiadó helyzetéről? – kérdezte Éva, aki akkurátusan elkezdte kipakolni az írószeres fiókja tartalmát az asztallapra, majd más sorrendben rakosgatta vissza a hegyezőket, szövegkiemelőket és radírokat a keskeny, felső rekeszbe.

Levente elgondolkozva vakargatta az állát, a kétnapos sörte csikorgott a körme alatt:

– Az lenne a tisztességes megoldás. Mit áltatjuk a szerencsétlent? Nem is a pénz miatt csinálja, szerintem, odaadná ingyen is, csak nem meri felajánlani, nehogy amatőrnek nézzük.

Beugratjuk, aláírja, ezáltal talán lemarad más, kecsegtető lehetőségekről. Aljas dolog. A főnök milyen utasítást adott?

– Idézzem? Hogy járunk el az ilyen esetekben szokásos módon, majd hozzátette, talán kitörlődött a gépemből a szerződéstervezet?

– Szerintem, visszakozik, ha meglátja, hogy csak ketten ülünk itt hat ember helyett, bizonyára érintkezik a két vezeték a fejében, és kigyullad a vészt jósító piros lámpa, nem gondolod? – kérdezte Levente, aki elmélyülten figyelte kolléganőjét, aki most egy papírreszelővel polírozta a körmeit. Három színű készletet használt, durvábbat, majd simítót, legvégül fényt adó fajtát. A tévedések elkerülése végett a reszelők hatalmas számokat viseltek a felületükön, nehogy a rossz sorrend visszafordíthatatlan károkat okozzon gazdájuknak.

Éva fel sem emelte a fejét, úgy válaszolt:

– Más sem kapkod kezdő írók után. Talán a többi kiadó is elutasította. Mi maradtunk a mentsvára. Aláírja, aztán majd meglátjuk. Ránk nézve nem kockázat, mert ha a főnök tönkremegy, hát nem lesz regénye, úgymint csak hobbiból írogat. Annál nagyobb a baj, mert mi is az utcára kerülünk. Elmeséltem már, hogy, hogy tette ki a másik négy kollégánkat?

Levente bólintott, de Éva feltartóztathatatlanul sorolta:

– Elvitte Erikát kávézni, reggel kilenckor, azt hittem, hogy megint megkörmövekezi, mint azt tavaly tette. Tízkor Erika beviharzott, majd összedobálta a holmiját egy kupacba, utána belesöpörte egy fénymásoló papíros erős dobozba, és már ment is. Tíz óra tíz perckor kérette a másik szerkesztőt, a kollégádat, Istvánt, teára. A szobában szolgáltam fel, István megmerevedett arccal ült és úgy hallgatta a mondandót. Amikor beléptem, elhallgattak, fél óra múltán már ő is csomagolt. Már csak lézengtünk az irodában, éreztük, hogy estére vagy kitessekel minket, vagy nagy kegyesen megtart, és titokban egymást méregettük, melyikünk lesz a szerencsés játékos? Megebédelt, emésztett egy darabig, aztán úgy látszik, meghozta a döntést, és a két másik lányt is elzavarta, ezúttal mindkettőt egyszerre, kávézás közben. Olyan foltot izzadtam az új blúzomba, tudod idegi alapon, hogy nem is tudtam, hogy vegyem ki belőle, végül vettem egy speciális oldószert...

Levente közbevágott:

– És miért pont minket kímélt meg? Mi a véleményed?

Éva becsúsztotta a fiókját és végigtörölte az asztallapot a tenyerével:

– Te szerencsés voltál, éppen a könyvkiállításon szervezkedtél és intézkedtél, szükséges figuraként. Én kerestem a legkevesebbet az irodában, hiába vagyok diplomás, senkit sem érdekelt. Igazság szerint, nem is bánom, a többiek mindig leereszkedően bántak velem. Nincs mitől tartanunk. Ha a főnök csődöt jelent, akkor úgymint mindegy. De ameddig fenntartja az irodát, addig kell legalább két ember.

Levente megrázta a fejét:

– Külső szerkesztőknek is kiadhatja a munkát, nem lenne muszáj a havi fizetésemet odaadnia.

– Igaz, de te teljesen átlátod a kiadó tevékenységét, és a szervezéshez is értesz. A kiállításokat és a könyvbemutatókat is rád bízhatja. Úgyhogy ne hagyd, hogy a stressz lerombolja az immunrendszeredet, kárt tegyen benned.

– Úgy beszélsz, mint egy életmód tanácsadó az önsegítő könyvekben. Megyek ebédelni, ha megérkezik a szerző, csörrents rám, légy szíves. Indirekt módon, de szeretném rávezetni, hogy nem biztos, hogy a megfelelő kiadót választotta. Kiemelkedően tehetséges, szuggesztív stílusban ír, egyszerűen nem tudtam letenni a könyvét. Berobbanó csillag. Már megjelent művek közül sem találok hozzá fogható az utóbbi években. Miért béklyózná magát éppen hozzánk? Egy félig elsüllyedt, dilettánsok által kormányzott hajóhoz?